

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Laurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

167. An visitare possit Monasteria, hospitalia aliáq[ue] loca pia, item
ecclesias exemptas, vel nullius diæcesis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

nio, dum ipse non est sacerdos, non conveniunt AA. negant communis Navar. *conf. l. sub tit. de off. ordinari. in antiq. & conf. 10. sub tit. de dispens. impuor. in novis.* Salzedo ad Diaz. in *pract. c. 76. vers. 14. Sayr. in florib. decis. l. sub tit. de offic. ordinari. Ceval. q. 604. n. 59. Cenedo pract. l. i. q. 30. n. 48. apud Barbof. l. c. n. 122. ad quos accedit Card. de Luca ad *Trid. d. 26. n. 20.* Affirmant è contra Barbof. l. c. ubi is: *Dum mihi non consisterit de contraria decisione, de qua ipsi testantur, libenter amplector, tam Parochum quam Vicarium non sacerdotem validè matrimonio assistere, quod novissime post primam hujus tract. impressionem inveni tenere Basil. Pontium de matrim. l. 5. c. 11. n. 11. Quæ sententia Barbofæ ex eo firmari videtur, quod idipsum possit parochus non sacerdos; cum Vicarius non minus sit ordinarius quam parochus respectu omnium subditorum omnibus parochis Diocesis, & non minus sit parochus parochorum quam Episcopus.**

Questio 163. An Vicarius quoque alteri sine speciali mandato concedere possit licentiam assistendi matrimonio sibi subditorum?

Respondeo affirmative, modò is, cui committitur, sit sacerdos, quemadmodum parochus alteri committere potest hanc licentiam, sed non nisi sacerdoti. Card. de Luca. ad *Trid. d. 26. n. 18. Ventrigl. l. c. Barbof. cit. n. 177. citatiq. ab eo AA. Siquidem ex facultate Tridentini sess. 24. c. 1. sibi concessa potest Ordinarius dare licentiam alicui sacerdoti assistendi matrimonio parochi loco sibi subditorum; Ordinarii autem nomine, ut sæpe dictum, venit quoque Vicarius Episcopi. Barbof. l. c. n. 116. unde Rota *decis. 176. n. 8. p. 1. recent. censuit validum matrimonium contractum coram sacerdote alieno de licentia Episcopi. Et sic habet praxis quotidiana: & sic quoque Vicarius non sacerdos hanc licentiam assistendi concedere poterit. Card. de Luca l. c. n. 20.**

Questio 164. An suspensà jurisdictione Episcopi per excommunicationem aut suspensionem Vicarius validè assistat matrimonio, aut licentiam ei assistendi committat alteri?

Respondeo affirmative; neutrum enim est actus jurisdictionis. Quòd si tamen Episcopus suspensus aut excommunicatus non toleratus institueret Vicarium, aut parochus excommunicatus vice curatum, illè que assisteret matrimonio vel alteri committeret, nihil valeret; quia illa institutio est manifestus actus jurisdictionis, ac proinde facta ab excommunicato nihil valeret. Ita ferè Barbof. l. c. n. 119. citans Alterium de *conf. tom. 1. l. 1. d. 8. c. 6. Sauch. de matrim. l. 3. d. 30. n. 10.*

Questio 165. An Vicarius sine speciali mandato dispensare possit in impedimentis matrimonii dirimentibus in casu, quo potest Episcopus?

Respondet negativè Ventrigl. l. c. citans Sauch. de *matrim. l. 2. d. 40. n. 3. & 12. Vide dicta supra de potestate Vicarii quò ad dispensandum in genere.*

PARAGRAPHUS IX.

De potestate Vicarii visitandi, celebrandi synodum & concursum, & dandi dimissorias.

Questio 166. An Vicarius visitare possit Diocesim?

Respondeo: Id illum non posse sine speciali

P. Leuen. Vicarius Episc. Tract. 1.

commiffione Episcopi. Azor. *Instit. mor. p. 2. l. 3. c. 45. q. 4. Barbof. de potest. Episc. allegat. 54. n. 102. & alleg. 73. n. 28. citans Rebuff. in pr. tit. form. Vicar. n. 100. Ugol. de potest. Episc. c. 4. §. 7. vers. 3. Narbon. de appell. à Vicar. ad Episc. p. 1. n. 224. Fulc. de visit. l. 1. c. 2. n. 18. Sbroz. l. 2. q. 120. à n. 2. quos sequuntur Pirh. l. c. Pax Jord. l. 12. tit. 1. n. 206. Ventrigl. l. c. n. 22. citans insuper Meroll. Th. mor. tom. 3. d. 7. c. 6. dub. 1. Videtur enim visitatio Diocesis reservata Episcopo, qui regulariter visitare tenetur, juxta c. Decernimus. c. Si Episcopus. de off. ordinari. in 6. Trident. sess. 24. c. 3. Pirh. l. c. ex Sbroz. l. c. n. 3. quæ autem reservata sunt, non veniunt, nisi specialiter exprimantur. Sbroz. n. 4. citatis Abb. in c. prudentiam. de off. delegat. col. 2. Paris. *conf. 10. n. 7. in 4. Possè autem Episcopum committere specialiter potestatem visitandi Diocesim, extra dubium est, cum competat illa ei jure ordinario. Sbroz. n. 7. citato Fulco de visit. l. 1. c. 2. n. 18. Cuch. Instit. Jur. Can. de Episc. n. 106. juxta c. Si Episcopus. de off. ordinari. in 6. & Trid. l. c. quod ipsum limitat Sbroz. n. 8. uti & Fagn. in c. quoniam. de off. delegat. n. 27. in fine. ubi Episcopus fuerit legitime impeditus juxta c. Decernimus. c. si Episcopus. c. inter cetera. & Concil. Trid. sess. 24. c. 3. Item n. 9. quòd Episcopus non nisi visitationem ad se spectantem committere possit Vicario, vel alteri, cui vult. c. Decernimus. Trid. l. c. non autem Vicarius possit facere visitationem quotidianam, quam facere consuevit Archidiaconus, quia hanc Episcopus non potest demandare alteri quam Archidiacono, juxta Gl. in c. Episcopum. 10. q. 1. v. Annos. & Trid. l. c. ubi Archidiaconi, Decani & alii inferiores in Ecclesiis, ubi visitationem exercere legitime consueverunt, debent assumpto Notario de consensu Episcopi per seipsos tantum (alia editio videtur vitiosa, dum habet tandem) ibidem visitare, adeoque exclusi videantur Episcoporum Vicarii, ponderando dictionem illam tantum, cujus natura est assumere illud, quod ponit, & excludere & negare aliud. Ita Sbroz. n. 10. & 11. Verum id tantum non videtur cadere supra Archidiaconos, Decanos, &c. sed super ibidem, ut ibi tantum visitare possint; cum Concilium mox subjiciat: Sed non ideo Episcopus, vel eo impedito ejus visitator easdem Ecclesias seorsim ab his visitare prohibeatur, &c. Vide super hoc ipso loco declarationes apud Joannem Gallemart. Porro Vicario visitanti tenetur Episcopus suppeditare necessaria extra vitatum, nempe equos, familiam, aliisque; ipsi verò visitandi tenentur ei præstare expensas victualium. Sbroz. l. 2. q. 123. n. 1. citatis. c. Si Episcopus. de off. ordinari. in 6. & ibi Gl. v. providere. c. inter cetera. de off. ordinari. juncta Gl. v. necessaria. Vide de hoc l. c. Trid. ubi quò ad hoc omnia accuratè disponit.**

Questio 167. An Vicarius visitare possit monasteria, hospitalia, aliisque loca pia. Item Ecclesias exemptas, vel nullius Diocesis?

Respondeo primò: Possè Vicarium Confraternitates Laicorum, hospitalia, collegia aliisque loca pia, de quibus Trid. sess. 22. cap. 8. etiam si prædictorum locorum jura ad laicos pertineant, visitare sine speciali mandato Episcopi. Etsi enim *cit. loc. Tridentinum* id concedat Episcopis, etiam tanquam Sedis Apostolicæ delegatis, competeat tamen & ipsis jure ordinario à Tridentino. Fagn. in c. quoniam. de off. delegat. n. 30. quòd si tamen dicta loca exemptionis privilegio fuerint munita, ea sine speciali Episcopi commiffione visitare non poterit. Fagn. *loc. cit. juncto num. 27. Siquidem Decretum Trident.*

F

dent.

dent. *l. c.* tametsi loquatur tam de beneficiis & locis exemptis quam non exemptis, ut patet ex illis verbis: *etiam exempta*: tribuitque propterea Episcopis jus visitandi etiam tanquam Sedis Apostolicæ delegatis, quod ad loca tamen illis jure ordinario subiecta noluit illos accedere ad procedendum autoritate delegata, sed tantum quod ad exempta, utpote in quæ Episcopo alias jus visitandi non competeat. Unde jam Vicarius respectu illorum exemptorum, uti non poterat facultate istius decreti, nisi ei spiritualiter ab Episcopo delegeretur, sicut potest eam uti quod ad non exempta sine speciali illa commissione.

2. Respondeo secundò: Ecclesias Diocesis nullius, (de quarum Visitatione agit Concilium Trident. *Sess. 24. c. 9.*) visitare potest Vicarius Episcopi ex speciali commissione illius non autem absque ea ex officio suo, Fagn. *l. cit. num. 33.* jus siquidem visitandi dictas Ecclesias ante Tridentinum sive jure ordinario non competeat Episcopo; adedque mirum non est, Concilium tribuens illud Episcopo (nempe proximiori) voluisse, ut in eo simpliciter procederet ut Sedis Apostolicæ delegatus. Unde jam etiam factum est, ut (uti testatur Fagn.) S. Congregat. Concilii declararit, Episcopum Ecclesias exemptas aut nullius Diocesis visitare volentem exprimere debere, se id facere uti Sedis Apostolicæ delegatum, & posse etiam illas visitare per Vicarium suum, sed opus esse, ut de illi specialem ad hoc facultatem in scriptis. Atque ex his patet quoque qualiter Vicario competat visitare Abbatis aliaque beneficia exempta, dum ea visitandi potestas Episcopis non nisi tanquam sedis Apostolicæ delegatis committitur.

Questio 168. Quid Vicarius possit circa Synodum Diocesanam.

1. Respondeo primò: Synodum Diocesanam sine speciali Episcopi mandato convocare nequit. Azor. *Instit. mor. p. 3. l. 3. c. 45. q. 5.* Pirh. *l. c. num. 48.* Barbof. *de potest. Episc. allegat. 54. num. 103.* Sbroz. *l. 2. q. 46. n. 1.* Ventrigl. *Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 37.* citans Bortæ. *de Synod. Episc. p. 2. num. 2.* Rebuff. *in pr. tit. de form. Vicar. n. 151.* Gavant. *in enchiridio. v. Synodus Diocesana. num. 3.* Quamvis autem Barbof. *in sum Apostolic. decis. v. Vicarius. collect. 717. num. 3.* testetur contrarium (nempe posse id Vicarium sine speciali commissione) fuisse decilum à S. Congregat. eandem tamen decisionem adductam à Sell. *select. canon. c. 25. n. 31.* Cantare pro responsione nostra, ait Ventrigl. *l. c.* Vicarius tamen Archiepiscopi, ne quidem de mandato illius, illo impedito cogere poterit Synodum provincialem; cum Archiepiscopi Synodum provincialem per seipfos aut illis impeditis per Coepiscopos congregare debeant juxta præscriptum Trident. *Sess. 24. c. 2.* Sbroz. *l. cit. num. 5.* De cetero quod ad convocationem Capituli seu congregandos Canonicos Vicarius Episcopi non admittitur, Sbroz. *l. c. n. 6.* juxta Trid. *Sess. 25. c. 6.*

2. Respondeo secundò: Constitutiones Synodales pro suo arbitrio immutare nequit Vicarius Ventrigl. *l. cit.* citans Barbof. *sum. decis. Apostol. v. Vicarius general. Episc. quam habeat Authovit. n. 7.* Aldam. *compend. canonic. resolut. l. 1. tit. 43. n. 35.* qui testetur sic declaratum à S. Cong. Rit. 25. Feb. 1606.

3. In Synodo diocesana celebrata per ipsum Episcopum necesse non est, ut interveniat Vicarius generalis. Ventrigl. *l. c.* citans Riccium *in pr. p. 1. resolut. 567. juxta ult. impressionem.* qui etiam *l. c. p. 4. resolut. 391. n. 1. & 2.* ex eodem principio deducere conatur,

quod Vicarius generalis in dicta Synodo non præcedat Capitulum, de quo plura Marefchot. *Var. resolut. l. 1. c. 69.*

Questio 169. Quid possit Vicarius circa habendum concursum pro Parochialibus Ecclesiis vacantibus?

1. Respondeo primò: Potest Vicarius ex generali commissione Vicariatus sine speciali mandato concursum indicere, proponere edicta, eumque cum Examinatoribus celebrare, ac successivè ex approbatis eligere digniorem. Corrad. *Præf. benef. l. 3. c. 3. sub n. 10.* Garc. *p. 9. c. 2. n. 117.* Pax Jord. *l. 10. tit. 8. n. 104.* Carol. de Luca *ad Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 6.* ego *for. benef. p. 1. q. 205. n. 2.* Regulariter enim potest Vicarius ex generali commissione ea, quæ sunt jurisdictionis, nisi specialiter excipiantur, qualiter non excipitur concursus. Garc. Pax Jord. *ego locis cit.* Proceditque id ipsum etiam, ubi esset locus gratificationis inter plures approbatos æquè idoneos, ut eam facere possit Vicarius. Garc. *l. c. n. 118.* Neque his obstant verba Trident. *Sess. 24. c. 18. ab Episcopo seu eo impedito, ab ejus Vicario generali & c.* quibus velle videtur Concilium, ita demum Vicarium posse celebrare examen per concursum, si Episcopus sit impeditus. Respondet namque Garcias *l. c. n. 119.* & ex eo Barbof. *de potest. Episc. alleg. 60. n. 41.* citans Maslob. *in prax. habendis concursum. Reg. 3. dub. 3.* per illa verba non tolli, quin coram Vicario possit fieri examen, etiam Episcopo non impedito, sed posita esse ad denotandum, convenire, ut ab ipso Episcopo cessante impedimento fiat examen. Nequit tamen à Vicario sine speciali mandato fieri ipsa collatio Parochialis indicato & electo magis idoneo. Garc. *l. c. n. 120.*

2. Respondeo secundò: Præsidente in concursu Episcopo cum Examinatoribus, ut interveniat etiam Vicarius generalis, isque etiam interroget, absque tamen voto tanquam Assessor solùm seu assistens Episcopo, de praxi communi receptum est. Card. de Luca. *de Paroch. d. 37. n. 13.* Pignat. *Tom. 1. cons. 403.* ubi postquam interrogasset; an Vicarius, qui intervenit examini, possit præter Examinatores interrogare examinandos, etiam si Antecessor illius fortè non fuisset: Respondet posse interrogare juxta declarat. S. Congregat. Conc. *in Januens. 14. Aug. 1643.*

Questio 170. Quid possit Vicarius circa dandas dimissorias.

1. Respondeo sine speciali commissione Episcopi literas dimissorias subdidis pro recipiendis Ordinibus dare non potest Vicarius. Laym. *in c. cum nullus. §. inferiores. de temp. ordinat. n. 2. & in c. ult. de Vicar. in 6. n. 1.* Pirh. *cit. n. 48.* Pax Jord. *l. 3. tit. 6. n. 129.* Ventrigl. *l. c. n. 32.* Pignat. *Tom. 2. consule. 66. n. 11.* Fagn. *in c. significasti. de offic. Archid. num. 6.* Sbroz. *l. 2. q. 41. n. 3.* citans Hostiens. Bellam. Jo. And. *in c. tua nobis. de offic. Vicar. Pavin. de potest. Capituli sed. vac. p. 2. q. 10. col. 4. n. 16.* Mandos. *ad Reg. 24. Cancell. tit. 3. de malè pro motis. q. 6. n. 8.* Barbof. *juris Eccles. l. 1. c. 15. n. 21.* citans Gutrier. *can. qq. 12. c. 17. n. 20.* Zerol. *in pr. Episc. p. 2. v. Vicar. §. 4. Præcip. pr. Episc. p. 1. c. 1. n. 13.* Ugol. *de off. Episc. c. 4. §. 7. vers. 5.* Campanil. *in divers. juris Can. rubricas. rub. 9. c. 8. n. 3.* Molfes. *tr. 2. num. 22.* Narbon. *de appell. à Vicario. ad Episc. p. 1. num. 197.* Rotam *in Maurianens. penson. 25. Jun. 1626. & c.* Posse verò Vicarium dare dimissorias (etsi id spectet ad dignitatem Episco-